

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	6.Kf.700.324/2025/7.
A felperes:	Minisztérium1 (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Fehér Zsolt kamarai jogtanácsos
Az alperes:	alperes (alperes címe)
A per tárgya:	közfoglálási jogviszonyból származó közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (19. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 48.K.700.995/2024/18. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2011. január 19. napjától állt határozatlan idejű kormányzati foglálási jogviszonyban a felperesnél és foglálójánál. Az utolsó álláshelyének besorolása szakmai vezető, osztályvezető volt a Főosztály1 Osztály1on.

[2] A felperes irányítása alatt lévő cégcsoport1 csoportba tartozó cég1 által kihirdetett tájékoztatás szerint 2023. augusztus 1. napjától 10 regionális vasútvonalon, így többek között a MÁV 47. számú (helység1-helység2) vonalon is vonathelyettesítő autóbusszokkal szolgálja

ki az utasait a cég1 Az alperest szakmai vezetőként foglalkoztató szervezeti egységnek jelentős szerepe volt a jármű- és személyzethiány elhárítását célzó intézkedések szakmai előkészítésében és koordinálásában. Az intézkedés bevezetése előtt az utolsó vonat helység1-helység2 viszonylatban 2023. július 31. napján közlekedett, ezen a napon helység2n az intézkedéssel kapcsolatos tiltakozó rendezvényre került sor, alperes ekkor helység1on tartózkodott és az utolsóként közlekedő vonattal utazott helység2ra. Az alperesről ezen a napon helység1 állomáson fényképfelvétel készült, amint a peronon tartózkodik. 2023. szeptember 4. napján az alperes főosztályvezetője szóban egyeztetett az alperessel a tiltakozás napján történekről, az egyeztetésen az alperes jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetése is szóba került, az alperes abba nem egyezett bele. A felperes az alperes kormányzati szolgálati jogviszonyát a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 109. § (1) bekezdése alapján érdemteleniségre tekintettel azonnali hatállyal felmentéssel megszüntette 2023. szeptember 5. napján. A munkáltatói intézkedés indokolása rögzítette a Kit. 107. § (2) bekezdését, mely alapján a kormányzati szolgálati jogviszonyt felmentéssel meg kell szüntetni, ha a kormánytisztviselő a hivatása gyakorlására érdemtelen. Tekintettel arra, hogy az alperes a munkahelyén kívül olyan magatartást tanúsított, mely alkalmas volt arra, hogy a felperes jó hírnevét, valamint a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, kormányzati szolgálati jogviszonya érdemteleniség alapján kerül megszüntetésre.

[3] Az alperes az intézkedéssel szemben közzszolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben elsődlegesen a továbbfoglalkoztatását és a felmerült kára megtérítését kérte, másodlagosan átalánykártérítés iránti igényt terjesztett elő, emellett sérelemdíj iránti igényt is előadott. Rögzítette, hogy a főosztályvezetője közölte vele, utasítást kapott arra, hogy kísérelje meg a jogviszonyát közös megegyezéssel megszüntetni, mivel 2023. július 31. napján helység1 vasútállomáson az alperes is jelen volt és ezt egy fotó igazolja Az alperes az esettel kapcsolatosan előadta, hogy a tárgyi időpontban munkaidőn kívül jelent meg, a munkahelye, jogviszonya az utazás során mások számára nem volt azonosítható, megnyilvánulást semmilyen formában nem tett. Hivatkozott arra, hogy a munkáltató a felmentés jogával rendeltetésellenesen élt, ugyanis az ő az esetében nem áll fenn olyan körülmény, ami alapján az érdemtelenisége megállapítható lett volna. Sérelmezte, hogy elzárták a Kit. 109. § (4) bekezdésében foglalt jogától, mivel nem biztosítottak számára lehetőséget, hogy az érdemteleniség megállapítására vonatkozó döntés meghozatala előtt a döntés alapjául szolgáló tényeket, körülményeket megismerje és védekezését előadhassa. Utalt arra is, hogy a munkáltató a felmentést köteles indokolni, az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűni, mely jelen esetben nem történt meg.

[4] A felperes a panasz elutasítását kérte annak megalapozatlansága miatt. Álláspontja szerint az alperes a Kit. 109. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott magatartást tanúsította azzal, hogy az adott napon a MÁV 47. számú vasútvonalának közlekedési mód váltást megelőző napon az ügynevezett „járat1” -on megjelent. Megítélése szerint az alperes ezzel a kormányzati igazgatási szerv jóhírnevét sértette és a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolta. Az alperesről helység1 vasútállomáson fényképfelvétel is készült, melyet a rendezvény szervezésében részt vett személy a nyilvános facebook oldalára feltöltött. Álláspontja szerint az alperes helyszínen való tartózkodása egyértelműen a felperes intézkedésével szembeni tiltakozást demonstráló személyes kiállítás volt.

[5] A Közzszolgálati Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) a 2024. január 23. napján kelt határozat1 számú határozatával a közzszolgálati panasznak részben helyt adott és a jogviszony jogellenes megszüntetése következményeként kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek átalány-kártérítés címen 8 havi illetménynek megfelelő 8.800.000 forint összeget, ezt meghaladóan a panaszt elutasította. A KDB a határozat

indokolásában megállapította, hogy a munkáltató a felmentő intézkedés meghozatala során megsértette a Kit. 107. § (3) bekezdése és 109. § (4) bekezdésében foglaltakat, tehát az alperes kormányzati szolgálati jogviszonya jogellenesen került megszüntetésre. A joggal való visszaélés tilalmának megsértése körében nem adott helyt a panaszos hivatkozásának, mivel az alperes nem bizonyította a joggal való visszaélés tilalmának megsértését, a nyilatkozatai annak alátámasztására nem voltak elegendőek. Emellett a sérelemdíj iránti igényét is elutasította annak megalapozatlansága okán.

A kereset és a védírat

[6] A felperes a határozattal szemben keresetet terjesztett elő, elsődlegesen kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, a felperes a munkáltatói intézkedés meghozatala során nem sértette meg a Kit. 107. § (3) bekezdésében és 109. § (4) bekezdésében foglaltakat és az alperes kormányzati szolgálati jogviszonyát jogszerűen szüntette meg. Másodlagosan, amennyiben a jogellenesség megállapításra kerül, kérte a bíróságot, hogy az átalánykártérítés mértékét a törvényi minimumra, azaz két havi illetmény összegére szállítsa le, emellett vizsgálja a kárenyhítési kötelezettséget és a megtérült jövedelmet, annak mértékével csökkentve az átalánykártérítés összegét. A felperes utalva az SZMSZ-e 19.5.3. pontjában foglaltakra, a Főosztály1 funkcionális feladataira, kiemelte, hogy az alperest szakmai vezetőként foglalkoztatott szervezeti egységnek jelentős szerepe volt azon objektív tények (jármű és személyzetihiány) elhárítására alapított kényszerű intézkedések szakmai előkészítésében és koordinálásában, mint amilyen a közlekedésmód váltás. Az alperes tehát az SZMSZ-ből fakadó kötelezettség alapján szakmai vezetőként vett részt az intézkedés előkészítésében és végrehajtásában, majd részt vett ezen minisztériumi intézkedés szükségszerűségét saját politikai céljaikra felhasználó politikai párt, illetve magukat önkéntesen vasútszakmai kérdésekben kompetens szerepbe helyező társadalmi szervezetek által az intézkedéssel szemben szervezett tiltakozó rendezvényen, melynek célja a kényszerű intézkedés szükségtelenségének, előkészítetlenségének és szakmaiatlanságának nyilvános hirdetése volt. Álláspontja szerint az alperes ezen járatl rendezvényen való részvétellel akár passzívan is, de felhasználva a szakmai körökben való ismertségét és elismertségét súlyosan rombolta a minisztérium jó hírnevét, illetve az utazóközönség szemében a jó közigazgatásba vetett bizalmat. Az alperes a fenti magatartásával egyértelműen tanúsította a Kit. 109. § (2) bekezdés a) pontja szerinti érdemtelenségre okot adó magatartást. A védekezési lehetőség biztosítása körében előadta, hogy a megismert fotódokumentum alátámasztja, hogy az alperes a nevezett helyen és időpontban jelen volt, valamint teljes mértékben tudatában volt annak, hogy milyen rendezvényen vesz részt, mivel a fotódokumentum okirati bizonyíték, ami egyértelműen és világosan bizonyítja a munkáltatói tényállást és az ahhoz kapcsolódó jogi minősítést és alkalmazható jogkövetkezményt, ezért a munkáltatótól nem volt elvárható a Kit. 109 §. (4) bekezdés szerinti eljárás lefolytatása. Az indokolás körében előadta, hogy a felmentő intézkedés indokolásában nincs szükség az okok jegyzőkönyvszerű ismertetésére. Az MK 95. számú állásfoglalás rögzíti, hogy nem szükséges a felmentési ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is. Utalt arra, hogy a főosztályvezető a felmentést megelőző egy nappal tájékoztatta az alperest a jogviszony megszüntetésével összefüggésben. Emellett a felmentés világos, összefoglaló megjelölése alapján az alperesnek nem lehetett kétsége afelől, hogy a felperes mely magatartását szankcionálja. A másodlagos kereseti kérelem körében rámutatott arra, hogy a KDB nem vizsgálta a kárenyhítés alperes általi teljesítését, így erre vonatkozóan az eljárása során nem szerzett be adatokat, melyet a bíróságnak szükséges pótolnia. Emellett az átalánykártérítés

mértékének csökkentése körében arra hivatkozott, hogy az alperes magatartása kirívóan jogsértő.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a munkáltatói jogkör gyakorlója az intézkedés meghozatalához nem megfelelő tájékoztatást kapott, nem állt rendelkezésére minden információ, ezért megalapozott döntést nem tudott hozni. Az intézkedésnek semmilyen előzménye nem volt, előzetes tájékoztatást ezzel összefüggésben nem kapott, szóban nem jelezték, hogy bármi probléma lenne a munkájával. Sem jogszabály, sem a közszolgálati szabályzat nem ismeri az írásbeli figyelmeztetést, és az semmilyen felperesi utasításban nem jelenik meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[9] Megállapította, hogy a felperes jogellenesen szüntette meg az alperes jogviszonyát érdemtelenség okán, valamint a jogkövetkezmények értékelése során nem kellett vizsgálni, hogy az alperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett-e.

[10] A Kit. 109. § (1) bekezdése alapján rögzítette, hogy az érdemtelenség indoka kizárólag a kormánytisztviselő magatartásában, illetve a munkavégzésében megnyilvánuló és bizonyítható tény lehet. A Kit. 109. § (2) bekezdése szerint érdemtelenségnek minősül, ha a kormánytisztviselő a) a munkahelyén kívül olyan magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az őt foglalkoztató kormányzati igazgatási szerv jó hírnevét vagy a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, vagy b) a feladatait nem az alappal elvárható szakmai elhivatottsággal végzi és emiatt nem várható el, hogy a jogviszonyát fenntartsák. Ugyanezen § (4) bekezdése alapján az érdemtelenség megállapítására vonatkozó döntés meghozatala előtt a kormánytisztviselőnek lehetőséget kell adni a döntés alapjául szolgáló körülmények megismerésére és arra, hogy az arról való tájékoztatástól számított tizenöt napon belül védekezését előadhassa, bizonyítékait előterjeszthesse, kivéve, ha az eset összes körülményeiből következően az a kormányzati igazgatási szervtől nem várható el. Az elsőfokú bíróság a felmentés jogszerűsége körében az MK. 95. alapján eljárva azt vizsgálta, hogy a felmentésre ténylegesen fennálló, valós tények alapján került-e sor, az indok világosan került-e megfogalmazásra, valamint abból okszerűen következik-e a jogviszony megszüntetése. Kiemelte, hogy a felmentési okok a bírósági eljárás során további új indokokkal nem bővíthetők, a munkáltató a már meghatározottakat csak kiegészítheti és pontosíthatja. A felperes az intézkedésben az Kit. 109. § (2) bekezdés a) pontja rendelkezését jelenítette meg szó szerint, majd az eljárás során hivatkozott a konkrét jogsértő alperesi magatartásra, utalva arra is, hogy a főosztályvezető a felmentést megelőzően tájékoztatta az alperest, ezért tudomással bírt arról, mit szankcionált a felperes. A bíróság rögzítette, hogy a főosztályvezető a felmentést megelőzően egyeztetett az alperessel, melynek során szóba került az alperes helységi utazása és annak körülményei, valamint a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének lehetősége, ugyanakkor nem merült fel, és nem adott olyan tájékoztatást sem a főosztályvezető, hogy az alperes ezen cselekménye az érdemtelenséget megalapozná, mely miatt azonnali hatállyal megszüntetésre kerülhet a jogviszonya. Az alperes ezzel kapcsolatosan tett előadását a perben a felperes nem cáfolta. Hangsúlyozta, hogy a főosztályvezető nem munkáltatói jogkör gyakorló, az alperes jogviszonya megszüntetésével kapcsolatos döntés meghozatalára nem jogosult; az alperessel a cselekményéről történő megbeszélés nem pótolhatja a konkrét érdemtelenségi ok felmentési okiratban történő leírását. A felmentő okirat nem felel meg a világosság követelményének, nem tartalmazza a konkrét tényeket, körülményeket, melyre a felmentést alapították, mindezek alapján a munkáltatói intézkedés jogellenes. A Kit. 109. § (4) bekezdésében szabályozott védekezési lehetőség biztosítását nem vizsgálta, mivel a felmentésből az érdemtelenség oka nem derült ki, ezért ehhez kapcsolódóan nem lehetett értékelni, hogy

elvárható volt-e a munkáltatótól a védekezés lehetőségének biztosítása. A Kit. 116. §-a és a tárgyi felsőbbbíróági gyakorlat alapján megállapította, hogy a kárenyhítési kötelezettség vizsgálatára az átalánykártérítés esetében nincs lehetőség. Nem találta eltúlzottnak a 8 havi átalánykártérítés mértékét a 2-24 havi jogszabályi kereten belül, tekintettel a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelésére. E körben értékelte, hogy az alperes 13 év 8 hónapot töltött a felperesnél és jogelődjeinél, és a jogviszony megszüntetése törést jelent a karrierjén, azt követően hosszú ideig nem tudott elhelyezkedni. Értékelte, hogy a felperes indokolás és az érdemtelenység alapját képező konkrét magatartás megjelölése nélkül, súlyosan jogsértő módon szüntette meg az alperes jogviszonyát. Nem volt értékelhető ebben a körben az a felperesi érvelés, hogy az alperes kirívóan sértő magatartást tanúsított, tekintettel arra, hogy indokolás hiányában azt nem vehette figyelembe.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének való helyt adást kérte. E körben elsődlegesen kérte, hogy az ítéltábla állapítsa meg, hogy felperes érdemtelenység jogcímén jogszerűen szüntette meg alperes kormányzati szolgálati jogviszonyát. Másodsorban felperes kérte, hogy amennyiben megállapításra kerül, hogy az alperes jogviszonya nem jogszerűen került megszüntetésre, úgy a másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy az alperes nem tett eleget a törvényi kárenyhítési kötelezettségének, melynek összegével a 8 havi átalánykártérítés összege kötelezően csökkentésre kell, hogy kerüljön. Felperes másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárása és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[12] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78.§ (2) bekezdését, miszerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli. Megsértette továbbá a Kit. 116.§ (6) bekezdését, miszerint a bíróság a kártérítés mértékének megítélésakor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének (kárenyhítés). A Kp. 110. § (2) bekezdésére utalással kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait megszegte, mely a per érdemi eldöntésére a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt.

[13] Hivatkozása szerint az érdemteleniséget megalapozó konkrét magatartás már a felmentés közlésének időpontjában az alperes számára ismert volt, e tekintetben a felek között mind a KDB előtti, mind pedig az elsőfokú eljárásban nem volt vita. A felmentést megalapozó konkrét magatartás – miszerint alperes 2023. július 31. napján a helységi1-helységi2 vasútvonalon közlekedő utolsó járaton utazott, ahol a munkáltatójával szembeni politikai jellegű tiltakozó rendezvény megtartására került sor. Az alperes minden kétséget kizáróan részt vett ezen rendezvényen, melynek okirati bizonyítéka a róla helységi1 állomáson készült és a közösségi médiában megjelent fényképfelvétel. Az alperes a felperesi munkáltatónál szakmai vezetői beosztású munkavállaló volt, akinek a feladati közé tartozott azon menetrendi változás előkészítése, amellyel szemben ezen politikailag is motivált járat1 rendezvény megszerveződött, illetve lebonyolításra került.

[14] A felperes álláspontja szerint azzal, hogy az alperes részt vett e rendezvényen, nemcsak a saját munkájának eredményével szemben fejezte ki tiltakozását, de szakmai körökben való jelentős ismertsége okán a felperes jó hírnevét sértette és a jó közigazgatásba

vetett bizalmat súlyosan rombolta. Mindezek a munkáltatói érvek a felmentés megindokolásaként ismertek voltak az alperes számára, miképpen az is, hogy munkáltató mindezeket megalapozottan és bizonyíthatóan valós tényként állítja, melynek okozatos következménye a jogviszony megszüntetése. Az alperes számára világos volt a munkáltatói intézkedés, így a felmentés írásba foglalásakor számára semmilyen kétség vagy bizonytalanság nem volt a felmentés munkáltató általi megalapozottsága körében. Önmagában az a tény, hogy az okirat mindezt nem tartalmazza, nem teszi az okiratban foglalt munkáltatói intézkedést jogellenesé, figyelemmel arra, hogy az okirat e hiányát az alperes egyetlen alkalommal, sem a KDB, sem pedig a peres eljárásban nem vitatta. Az alperes az eljárás során nem tagadta, hogy szóbeli tájékoztatására a felmentés közlését megelőzően sor került, nem tagadta a helység2-helység1 „járat1” járaton történő részvételét, sem pedig azt, hogy a helység1 vasútállomáson készített fényképen alperes látható. Az alperesnek nem lehetett kétsége afelől, hogy felperes mely magatartását szankcionálja felmentéssel. A Kp. 78.§ (2) bekezdése alapján a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve szükséges értékelni. Miképpen a KDB eljárás, úgy az elsőfokú bíróság eljárás is, annak több tárgyalása érdemben foglalkozott a munkáltatói indokkal, mely pervezetést követően a peres eljárást olyan ítélettel zárta le, miszerint a bíróság valójában nem is tud semmilyen tényállítást vizsgálni a felmentés körében, mivel a felperes semmilyen konkrét okot nem jelölt meg. Az elsőfokú ítélet hibás a tekintetben, hogy a felek által a bíróság által megtartott tárgyalásokon is kondratiktórius módon tárgyalt perbeli tények megalapozottságát egyáltalán nem vizsgálta. Az elsőfokú bíróság a felmentési okirat tartalmi hibájára hivatkozva már nem alapozhatja ítéletét, figyelemmel arra, hogy a kereseti tényállást a felek ezirányú egyetértése mellett már a KDB eljárás, illetve az abban hozott határozat is az okirat részévé tette. Az alperes azon magatartása, amely a saját maga által (is) elvégzett munkaeredménnyel szemben munkaidőn kívül járatlál, vagy egy ilyen rendezvény - járatl jellegének egyértelmű felismerhetősége ellenére - „passzív” részesévé válik, megalapozza a Kit. érdemtelenségre okot adó jogkövetkezmény alkalmazását, miszerint érdemtelenségnek minősül a kormánytisztviselő munkahelyén kívül tanúsított olyan magatartása, amely alkalmas arra, hogy az őt foglalkoztató kormányzati igazgatási szerv jó hírnevét vagy a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, amely magatartás megalapozza a Kit. 107.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a kormányzati szolgálati jogviszony felmentéssel történő megszüntetését.

[15] A felperes nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a Kit. alapján az alperes kárenyhítési kötelezettsége nem vehető figyelembe átalánykártérítés megítélése esetén. Az átalánykártérítés nem mentesíti az alperest a kárenyhítési kötelezettség alól, hiszen a kártérítés ezen formája nem abszolút értékű kompenzáció, hanem a tényleges kár mérséklését figyelembe vevő egyszerűsített mechanizmus. A Kit. 116.§ (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy a KDB vagy a bíróság a kártérítés mértékének megítélésekor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt kárenyhítési kötelezettségének. A Kit. a 116.§ (6) bekezdése szerinti rendelkezést önálló pontba foglalja, a Kit. 116.§ (3) bekezdésében foglalt, nem átalány, hanem tételes (elmaradt illetmény, egyéb járandóság, továbbá a jogviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben felmerült kár megtérítése) kár megtérítésétől, továbbá a Kit. 116.§ (4) bekezdésében szabályozott átalány kártérítéstől elkülönítetten. Felperes álláspontja, hogy a Kit. 116.§ (6) bekezdése Kit-ben való elhelyezkedése, a törvény szövegének megszerkesztése egyértelműen azt a jogalkotói szándékot tükrözi, hogy a Kit. 116.§ (6) bekezdése szerinti kárenyhítési kötelezettség vizsgálata valamennyi típusú kártérítés megítélése esetén, általánosságban vizsgálandó. A fenti megállapítást támasztja alá a Kit. Kommentár 116.§ (5) és (6) bekezdéseihez fűzött szövege is. Felperes álláspontja szerint a Kit. Kommentár annak okán helyezi el a kárenyhítési kötelezettségre való hivatkozást a Kit. 116.§ (5) és (6)

bekezdéseire vonatkozó helyen, mert a kárenyhítési kötelezettséget az átalánykártérítésre, mint a kártérítés egyik fajtájára is egyértelműen elő kívánja írni. Mindezek alapján a felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság, azzal, hogy a kárenyhítés körében tett bizonyítási indítványának nem adott helyt, megsértette a Kit. 116.§ (6) bekezdése szerinti kötelezettségét, mely szerint a kártérítés mértékének megítélésekor nem vette figyelembe, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt, kárenyhítési kötelezettségének.

[16] Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az alperes a KDB-hez előterjesztett panaszában a vonatkozó bírói gyakorlatra hivatkozással kifogásolta, hogy a felperesi intézkedés nem jelölte meg az érdemtelenséget megalapozó magatartást, valamint, hogy a felmentés indokolása nem volt megfelelő. A KDB határozata egyértelműen rögzítette továbbá, hogy a felperesi intézkedés indokolása nem felel meg a világosság követelményének. Az átalánykártérítéshez kapcsolódóan előadott fellebbezési kifogások kapcsán rögzítette, hogy az ítéltáblai gyakorlattal alátámasztottan az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy az alperesnek kárenyhítési kötelezettsége nem állt fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem sértette meg sem az eljárás lényeges, sem egyéb szabályait.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[17] A fellebbezés nem alapos.

[18] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, döntésének indokait kifejtette, amelyekkel a másodfokú bíróság egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel a következőket emeli ki.

[19] A fellebbezéssel szemben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettséget nem sértette meg, mert az elsőfokú ítélet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak eleget tesz, tartalmazza a döntés annak alapjául szolgáló jogszabályokat és azok értelmezését, annak rövid magyarázatát.

[20] A másodfokú bíróság aaptalannak találta a fellebbezésben a Kp. 78. § (2) bekezdése megsértése körében tett előadást, figyelemmel arra, hogy nem jelölt meg egyetlen olyan konkrét bizonyítékot vagy tényállási elemet, amelyet a bíróság az ügy érdemére kiható módon elmulasztott értékelni. A felperes fellebbezésében nem tudta vitatni azt az elsőfokú bíróság által aggálytalanul rögzített megállapítást, hogy a felperesi intézkedés indokolása nem jelöl meg egyetlen olyan konkrét tény sem, melyre a felperes az intézkedését alapította. A következetes bírósági gyakorlat szerint a felmentés indokolása nem felel meg a világosság követelményének akkor, ha a felmentés szövegéből nem állapítható meg, hogy ténylegesen mely tényekre alapította a felmentését a munkáltató, ha annak szövege túl általános, homályos, hiányos vagy túl tömör. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyíték, a felperes intézkedése szövege alapján kétséget kizáróan, helytállóan állapította meg, hogy a per tárgyát képező felmentés indokolása nem felel meg a világosság követelményének, tekintettel arra, hogy abban a munkáltató csupán jogszabályi rendelkezést

jelölt meg arra vonatkozóan, hogy a jogviszonyt felmentéssel meg kell szüntetni, ha a tisztviselő a hivatása gyakorlására érdemtelen, majd rögzítette, hogy az alperes a munkahelyén kívül olyan magatartást tanúsított, mely alkalmas arra, hogy a munkáltató jó hírnevét és a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja. A felperesi intézkedésben még összefoglalóan sem került megfogalmazásra, hogy mely az az alperesi magatartás az, ami miatt az alperes érdemtelen a hivatása gyakorlására. Az intézkedés az alperes magatartására vonatkozóan egyediesített indokolást nem tartalmaz. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a Kúria ítélkezési gyakorlatára a körben, hogy a felmentési okot alátámasztó bizonyítás nem lépheti túl az indokolás kereteit, az utóbb nem egészíthető ki. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta a felperes által a keresetlevélben és a tárgyaláson felmentési indokként meghatározott konkrét alperesi magatartást, annak valóságát és azt, hogy az az érdemtelenséget megalapozza-e, tekintettel arra, hogy a felmentésben a felperes konkrét okot nem jelölt meg. Az elsőfokú bíróság olyan körben nem folytathatott vizsgálatot és értékelést, ami a felmentésben nem jelenik meg. Mindez a másodfokú bíróság vizsgálatának körét is meghatározza, a felperesi fellebbezésben előadott érvelése nem pótolhatta a felmentés hiányzó ténybeli indokolását, a hiányos, a világosság követelményének nem megfelelő munkáltatói intézkedés az irányadó kógens jogszabályi rendelkezések folytán utólag jogszerűvé nem tehető. A felperes iratellenesen hivatkozott arra a fellebbezésében, hogy az alperes a felmentési okirat tényállásbeli és indokolási hiányosságait ne vitatta volna az eljárás korábbi szakaszában, tekintettel arra, hogy ezen érvelés mind a panaszbeadványban, mind az arra született KDB határozat indokolásában megjelenik. Alaptalanul hivatkozott e körben a fellebbezés arra is, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási cselekmények kizárták volna, hogy kizárólag a felmentési okirat objektív hiányosságaira alapítva állapítsa meg az elsőfokú ítélet a felmentés jogszerűtlenségét. A másodfokú bíróság e körben rámutat arra, hogy bár az elsőfokú bíróság pervezetése a perkonzentráció követelményének nem felelt meg, hiszen a felmentési okirat hiányossága nyilvánvalóan már az okirati bizonyítékok vizsgálatával is igazolt volt, mindez azonban nem vezethetett jogszerűtlenség megállapítására a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság a szükségtelen további bizonyítástól a per folyamán eltekintett és korrigálva addigi eljárását az ügyet lényegében a jogkérdésre redukálva bírálta el.

[21] A fentiek körében az ítéltábla utal a Kúria Kf.VII.39.245/2020/4. számú, BH2021.154. számon is közzétett, más ügyekben is következetesen képviselt álláspontjára, mely szerint a felmentés (felmondás) indokával kapcsolatban több évtized alatt következetes és egységes bírói gyakorlat alakult ki, amelynek kiindulópontja az MK 95. számú állásfoglalás, amely szerint az írásban közölt felmentésből a felmentés okának világosan ki kell tűnnie, ha a felmentés indokolása a törvényi követelményeknek nem felel meg, a bíróság megállapítja a közszolgálati jogviszony megszüntetésének jogellenességét. A törvényi követelménynek a felmentés indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmentést alapította. Nem szükséges azonban a felmentési ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is. A törvénynek az írásbeli indokolási kötelezettségre és a felmentés okának világosságára vonatkozó alakiságokkal az a célja, hogy a köztisztviselő a felmentés vele történt közlése után nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmentést alapítja és ennek eredményéhez képest módja legyen a felmentés indokolását vitatni, illetve cáfolni is. Nem az a lényeges tehát, hogy a felmentés részletező indokolást tartalmaz-e vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem hogy a felmentés okaként közöltek közül megállapítható legyen: miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a köztisztviselő munkájára. Nem világos a fentiekhez képest az az indokolás, amely nem öleli fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a köztisztviselő munkájára miért nincs szükség, ezért a

köztisztviselőnek nem nyújt lehetőséget sem azok ellenőrzésére, sem a közszolgálati jogvitára való felkészülésre. Ilyen megítélés alá esik különösen a tartalmatlan, közhelyszerű indokolás.

[22] A Kúria iránymutatása folytán a MK. 95. számú állásfoglalás közsférában alkalmazása során nem hagyható figyelmen kívül az Alkotmánybíróságnak a köztisztviselői jogviszony alkotmányosan meghatározott tartalmát részletező határozataiban [8/2011. (II. 18.) AB határozat, 5/2013. (II. 21.) AB határozat, 1/2016. (I. 29.) AB határozat, 3070/2017. (IV. 19.) AB határozat, 3222/2017. (IX. 25.) AB határozat] foglaltak. Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy míg az Mt. fő szabály szerint alapvetően szabad és korlátozhatatlan (ténylegesen relatív kötött) felmondási jogkört biztosít a munkáltatónak, addig a közsférában az ún. elbocsáthatatlanság elve érvényesül, vagyis felmentésre csak a törvényben meghatározott jogcímek alapján kerülhet sor. Ezeknek a felmentési okoknak a nevesítése olyan garanciális követelmény, amely összefügg a köztisztviselők foglalkoztatási viszonyának sajátos jellegével, vagyis azzal, hogy a versenyszféra szabályozásával szemben a közsférában zárt (karrier) típusú rendszert hozott létre a jogalkotó.

[23] Tévesen hivatkozott továbbá a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette volna a Kit. 116.§ (6) bekezdését, miszerint a bíróság a kártérítés mértékének megítélésekor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt kárenyhítési kötelezettségének. A másodfokú bíróság e körben rögzíti, hogy a fellebbezésben hivatkozott kommentárirodalomból felhívott hivatkozások nem alkalmasak arra, hogy az elsőfokú ítélet felsőbbbíróági gyakorlattal is alátámasztott indokolásának jogszerűségét megkérdőjelezzék. Az ítéltábla a tárgyi jogkérdésben kialakított álláspontjától jelen tanács sem kíván eltérni, azt saját jogértelmezése tekintetében irányadónak tartja. Mindebből következik, hogy a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyes jogértelmezés folytán jutott arra a megállapításra, hogy a Kit. 116. § (3) bekezdése az elmaradt illetmény és a jogviszonnyal összefüggésben felmerülő kár esetében teszi lehetővé a kárenyhítési kötelezettség vizsgálatát. A Fővárosi Ítéltábla a 3.Kf.700.521/2024/3. számú döntésében kimondta, hogy tételes és bizonyítás útján megállapítható kárösszeg hiányában az állami munkavállalót kárenyhítési kötelezettség nem terheli, az a jogszabály (helyes) értelmezéséből sem olvasható ki. Az átalánykártérítés a kötbérhez hasonló természetű, mert a kormánytisztviselőnek a kár bekövetkeztét vagy összecszerűségét nem kell bizonyítania. Az átalánykártérítés funkciója külön törvényi rendelkezés hiányában is a reparáció, a prevenció (a jogkövetkezmények körében), és a pönalizáció (a jogértés súlyának értékelése körében). Ez az értelmezés az ítéltábla megítélése szerint a jelen perben is irányadó, tehát az elsőfokú bíróság döntése e tekintetben is helytálló és jogszerű.

[24] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[25] Az alperes perköltség igényével nem élt, ezért a perköltség viseléséről az ítéltáblának a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 81. § (1)-(2), (5) és 82. § (3) bekezdései értelmében rendelkeznie nem kellett.

[26] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 26.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Tóth László s.k.

előadó bíró

dr. Stumpf-Rádai Ágota

bíró